

Yttrande

Vänsterpartiet, Miljöpartiet

2020-04-29

2.2.11

Yttrande – angående yrkande från D angående förhållanden inom myndighetsutövning barn och unga i staden

Vi rödgrönrosa anser inte att det i första hand är fler utredningar som behövs, då vi redan har kännedom om den hårt belastade situationen inom socialtjänsten. Uppföljning av verksamheten inom socialtjänsten sker redan regelbundet inom Göteborgs Stads ordinarie strukturer, exempelvis genom uppföljningsrapporter och genom revisionens granskningar. Utredningar och kartläggningar som specifikt rör myndighetsutövning gällande barn och unga har tidigare genomförts vid flera tillfällen, både internt av staden och av Göteborgsregionen.

Grundproblemet är att det ekonomiska utrymmet som skulle behövas för att säkra en rättssäker och kvalitativ socialtjänst inte finns i den styrande budgeten, vilket bevisligen riskerar att ha förödande konsekvenser för de mest utsatta i samhället.

Vi rödgrönrosa anser att det är dags att agera, därför satsade vi betydligt mer resurser till stadsdelsnämnderna i vår budget för 2020, och därför föreslår vi i ett annat ärende extra resurssättning av socialtjänst och annan brukarnära verksamhet med anledning av Amandakommissionens slutrapport gällande hedersrelaterat våld och förtryck.

Situationen som under vintern uppstod i socialtjänsten i Östra Göteborg är väldigt allvarlig och beror enligt handläggarna själva på att personalen inte hann utföra sitt jobb när antal ärenden oväntat ökade. Socialtjänsten har länge pressats att hålla nere kostnader vilket resulterar i att det inte finns utrymme att hantera en plötslig ökad arbetsbelastning, som i detta fallet anmälningar gällande barn och unga. Det kan endast åtgärdas med att det finns tillräckligt med personal med rätt utbildning och erfarenhet för att hantera en ökad arbetsbelastning.

Nämndledamöterna i Stadsdelsnämnden Östra Göteborg har redan krävt en förbättring av rutiner när det gäller information till politikerna när sådana allvarliga situationer uppstår.

Flera stadsdelar har under våren sett en ökning av orosanmälningar kring barn och unga som härleds till förändrade förhållanden med anledning av Corona. När fler lever tätt inpå varandra ökar tyvärr risken för våld och andra missförhållanden där barn och unga är oerhört sårbara. Nu mer än någonsin blir det tydligt att socialtjänsten måste kunna hantera svängningar och ha kapacitet att möta toppar i

arbetsbelastningen. Vi är övertygade om att vad socialtjänsten behöver, oavsett samhällskriser eller inte, är tillräckligt med personal av relevanta yrkeskategorier, bra arbetsmiljö och goda förutsättningar för att kunna utföra sitt arbete. Vi är därför öppna för att stödja förslaget om ytterligare en utredning, om det är vad som krävs för att övriga partier ska inse vilka behov som finns inom socialtjänsten.

Yttrande angående – Yrkande från D angående förhållanden inom myndighetsutövning barn och unga i staden.

Yttrandet

Det är glädjande att fler partier följer Sverigedemokraternas exempel.

Redan 2019 yrkade vi om att kommunstyrelsen i samförstånd med social resursnämnd lämna in en anmälan till IVO - Inspektionen för vård och omsorg om att undersöka om det råder allvarliga missförhållanden inom barn- och ungdomsvården.

IVO bedriver tillsyn inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten samt verksamhet enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS).

- *Vårdgivare och andra huvudmän är skyldiga att till IVO anmäla vissa allvarigare händelser. IVO ska också underrättas om vissa åtgärder inom den psykiatriska tvångsvården.*
- *Utöver de författningsreglerade tillsynsområdena kan IVO även få särskilda regeringsuppdrag med krav på tillsyn inom avgränsade områden eller göra tillsyn baserad på Initiativärenden.*
- *Om IVO till exempel upptäcker att en verksamhet inte är patientsäker eller att en yrkesutövare utgör en fara är myndigheten skyldig att vidta åtgärder enligt vad som anges i patientsäkerhetslagen.*
- *Förekommer det i en verksamhet missförhållanden som har betydelse för enskildas möjligheter att få de insatser de har rätt till, kan IVO agera på socialtjänstområdet med stöd av bestämmelserna i socialtjänstlagen eller LSS.*
- *IVO kan få kännedom om risker och missförhållanden via media, via allmänheten eller via en anmälan.*

Barn ska inte utsättas för missförhållanden. Föräldrar ska känna tilltro till att deras barn är trygga och får erforderlig hjälp.

Enligt Socialtjänstlag (2001:453) SoL:

1 kap. Socialtjänstens mål

§2 ”vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas. Vid beslut eller andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande.”

14 kap. Anmälan om och avhjälpande av missförhållanden m.m

7 § ”Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande, ska snarast anmälas till Inspektionen för vård och omsorg”. Anmälan ska göras av social resursnämnd.

Yrkande

(D)

2020-04-30

Ärende nr: Nytt

Yrkande angående – Förhållanden inom myndighetsutövning barn och unga i staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att skyndsamt utreda förhållandena inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården i staden med avseende på förutsättningarna att leva upp till den lagstiftning som finns för att tillgodose skydds- och vårdbehoven för utsatta barn
2. Utredning bör ha särskild fokus på de eventuella brister som kan finnas inom verksamheternas kapacitet att skyndsamt utreda eventuella missförhållanden vid orosanmälningar som myndigheten får sig till del
3. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att i utredningen lämna förslag på de åtgärder som konkret krävs för att garantera en hållbar socialtjänst.

Yrkandet

Tre handläggare inom socialtjänsten i Östra Göteborg skrev gemensamt till sina chefer under hösten 2019 att det på grund av arbetsbelastningen inte kunnat förhandsbedöma ett större antal ärenden där barn far illa. Bland annat skriver handläggarna *”Vi ser en påtaglig risk att vi inte klarar att följa lagen vad det gäller att säkerställa barns skydd.”*

Missförhållandena har nu resulterat i att Inspektionen för vård och omsorg (IVO) kommer att inleda en granskning av situationen på uppdrag av Göteborgs stad som själv anmält vad som framkommit.

I anmälan till IVO står det bland annat, *”Situationen på enheten är mycket allvarlig, där barn med all sannolikhet farit illa under längre tid”*. Totalt rör det sig om ett 48 fall, varav flera bedömts som ”mycket allvarliga” eller ”omfattande”.

Vi känner stor oro för att stadsdelsförvaltningen Östra Göteborgs socialtjänst inte klarat av att följa socialtjänstlagen:

Förhandsbedömning skall inledas samma dag orosanmälan inkommit. Kommer anmälan in sent får bedömningen avvakta till påföljande dag. Bedöms det finnas omedelbart behov kontaktas socialnämnden. Förhandsbedömning skall vara klar inom 14 dagar.

Om det i anmälan eller under en förhandsbedömning framkommer uppgifter om att ett barn kan ha utsatts för våld eller andra övergrepp av en närstående eller bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot en närstående ska en utredning om barnets behov av stöd och hjälp inledas utan dröjsmål.

IVOs utredning blir en del i att utreda den specifika situation som framkommit i Östra Göteborg. Vi anser dock att det behöver säkerställas att inga fler socialtjänstkontor har en liknande situation. Att en rättssäkerhetsfråga som ytterst handlar om barn- o ungas väl och ve, inte hanteras och följs upp på ett korrekt sätt är ytterst allvarligt.

Den nyligen redovisade Amandakommisionen bygger på en granskning av 42 ärenden som rör barn och unga som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck. Granskningen visade på allvarliga brister i ärenden där exempelvis barn utsatts för omfattande våld och där barn förts utomlands. I dessa ärenden saknas dokumentation om uppföljning och det har inte gjorts några Lex Sarah utredningar, trots stora brister. Pojkar och syskon utreds inte i tillräcklig grad. Riskbedömningar och genomförandeplaner saknas. Det finns stora skillnader mellan stadsdelar, inom stadsdelar och handläggningens kvalitet bedöms vara personberoende i många fall. Kommissionen bedömer att ekonomiska aspekter i vissa ärenden är styrande, snarare än barns behov och rättigheter.

Det är självklart att inga medel får stå tillbaka för att undvika att en liknande situation upprepas. Barnens trygghet och välbefinnande är vårt yttersta gemensamma ansvar.